

Sygn. akt IV U 210/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Hanna Rawska

Protokolant: st. sekr. sąd. Henryka Wolska

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2014r. w Zielonej Górze

odwołania L. B.

od decyzji (...) Z.

z dnia (...) znak: (...)

w sprawie L. B.

przeciwko (...) Z.

o emeryturę wcześniejszą

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 210/14

UZASADNIENIE

(...) Z. decyzją z dnia 17.12.2013r. na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) odmówił wnioskodawcy L. B. prawa do emerytury, gdyż na dzień 1.01.1999r. ma ogólny staż pracy 28 lat 10 miesięcy i 27 dni, a staż pracy w szczególnych warunkach 11 lat, 3 miesiące i 2 dni.

Odwołanie od tej decyzji złożył wnioskodawca, wnosząc o jej zmianę przez przyznanie mu prawa do emerytury, gdyż w okresie (...) – (...) wykonywał pracę spawacza w (...) S.A. w Z..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania zarzucając, że wnioskodawca w w/w okresie nie pracował w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca L. B. urodzony w dniu (...) złożył w dniu 12.12.2013r. w organie rentowym wniosek o emeryturę.

Na dzień (...). jego ogólny staż ubezpieczeniowy wynosi 28 lat, 10 miesięcy i 27 dni,

(dowód: świadectwa pracy – akta o emeryturę oraz akta o ustalenie kapitału początkowego).

Organ rentowy przyjął pracę wnioskodawcy w szczególnych warunkach w wymiarze 11 lat, 3 miesiące i 2 dni,
(dowód: świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 21-24 i 28-41 tom II akt o emeryturę).

Wnioskodawca w okresie od (...) do (...) pracował w (...) Zakładach (...) w N.. W świadectwie pracy podano stanowisko frezer,

(dowód: świadectwo pracy k. 19 tom II akt o emeryturę).

W zakładach tych wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach polegające na wybijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów na stanowisku operatora maszyn do obróbki wiórowej, odlewów żeliwnych-frezera w okresach (...)

(dowód: świadectwa pracy w szczególnych warunkach k. 21-23 tom II akt o emeryturę).

Te okresy pracy organ rentowy uwzględnił wnioskodawcy do stażu pracy w szczególnych warunkach,

(dowód: karta przebiegu zatrudnienia k. 19 i decyzja k. 17 akt o emeryturę).

Wnioskodawca w okresie od dnia (...) do dnia (...) odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po odbyciu służby wojskowej powrócił do tej samej pracy, którą wykonywał stale i w pełnym zakresie przed wcieleniem do jej odbycia,

(dowód: zeznania wnioskodawcy k. 28).

W dniu 3.09.1975r. wnioskodawca złożył podanie w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Z. o zatrudnienie go w charakterze ślusarza. W dniu 15.09.1975r. została zawarta umowa o pracę na okres próbny, a 1.10.1975r. na czas nieokreślony i wnioskodawcy powierzono obowiązek ślusarza,

(dowód: podanie k. 10, umowy o pracę k. 19, 20, angaże k. 23, 24 akt osobowych).

Pracodawca uwzględniając prośbę przełożonego o podwyższenie wynagrodzenia wnioskodawcy z dniem 1.04.1977r. zaszeregował go do wyższej stawki i stanowiska ślusarz-spawacz. Pracę na tym stanowisku wnioskodawca wykonywał do dnia 30.09.1986r.,

(dowód: podanie k. 25, angaże k. 26-34 akt osobowych).

Wnioskodawca nie miał uprawnień spawalniczych i nie mógł pracować jako spawacz. Jako ślusarz wykonywał takie prace ślusarskie jak: cięcie na maszynie metali, trasowanie, docinanie, dopasowywanie, łączenie elementów. Wykonywał jedynie drobne prace spawalnicze. W tym czasie przedsiębiorstwo wykonywało konstrukcje metalowe takie jak: kominy stalowe, rurociągi, kolana. Wnioskodawca wykonywał prace w brygadzie ślusarskiej, przy czym prace ślusarskie wykonywał w 90 % czasu pracy, a spawalnicze w 10 % czasu pracy,

(dowód: zeznania świadków S. J. k. 13 i R. K. k. 14 oraz zeznania wnioskodawcy k. 28).

Po odbyciu szkolenia wnioskodawca uzyskał z dniem 31.03.1984r. książkę spawacza. Przedsiębiorstwo zatrudniło wnioskodawcę z dniem 1.10.1986r. na stanowisku spawacza,

(dowód: angaże k. 35, 36 akt osobowych i książka spawacza k. 20-27).

Wnioskodawca został skierowany do pracy w charakterze spawacza na budowy eksportowe do NRD w okresach od (...) do (...) i od (...) do (...) Podjęcie tej pracy nastąpiło w oparciu o umowy o pracę zawarte w dniach: 12.01.1988r. i 30.12.1988r. pomiędzy (...) Przedsiębiorstwem (...) w Z. a wnioskodawcą,

(dowód: angaże k. 35, 36, umowy o pracę k. 39-46 akt osobowych).

W okresie od (...) wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w charakterze spawacza,

(dowód: zeznania świadków: S. J. k. 13 i R. K. k. 14 oraz zeznania wnioskodawcy k. 28).

Po powrocie z budowy eksportowej z dniem 1.07.1989r. wnioskodawca został zatrudniony w charakterze ślusarza-brygadzysty, wykonując tę pracę do dnia 20.06.1992r.,

(dowód: angaże k. 47-63, 67, 68 akt osobowych).

W oparciu o umowę o pracę z (...) wnioskodawca został zatrudniony w charakterze spawacza na budowie eksportowej w NRD w okresie od (...) do (...) Po powrocie do kraju z wyłączeniem okresu zwolnienia chorobowego wnioskodawca pracował jako spawacz od (...) do(...)

(dowód: umowa o pracę i aneks k. 70-72, karta zjazdowa k. 73, 74 i pismo wnioskodawcy k. 78 akt osobowych).

(...) S.A. Z. stwierdził w świadectwie pracy, że wnioskodawca był zatrudniony w okresie od (...) do (...) w pełnym wymiarze czasu pracy, zajmował stanowisko ślusarz-spawacz, ostatnio stanowisko spawacz,

(dowód: świadectwo pracy k. 7 akt osobowych i k. 28 tom II akt o emeryturę).

(...) S.A. Z. stwierdził w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, że wnioskodawca w okresach: (...) wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalnicze na stanowisku spawacza,

(dowód: świadectwo wykonywania prac k. 29 tom II akt o emeryturę i k. 81 akt osobowych).

W dniu (...) wnioskodawca złożył wniosek o wcześniejszą emeryturę, której odmówił organ rentowy decyzją z (...).

Odwołanie wnioskodawcy zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 7.05.2012r. sygn. IV U 928/12 ze względu na kontynuowanie pracy przez wnioskodawcę,

(dowód: akta IV U 928/12 Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, wniosek k. 1, decyzja k. 50 tom II akt o emeryturę).

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. 1.01.1999r osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Okres ten wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn (art. 27 pkt 2 ustawy emerytalnej). Za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresu zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

Pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- ma wymagany okres zatrudnienia w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 w/w rozporządzenia).

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia.

Świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, tak jak każdy inny dokument urzędowy, podlega kontroli zarówno co do wskazanych w nim faktów jak i podstawy prawnej. Zakwalifikowanie wykonywanego zatrudnienia do prac wykonywanych w szczególnych warunkach decyduje przede wszystkim charakter i zakres wykonywanych czynności w spornym okresie (wyrok Sądu Najwyższego z 12.09.2006r. I UK 59/06, OSNP 2007/17-18/259).

W sądowym postępowaniu odwoławczym nie obowiązują ograniczenia dowodowe obowiązujące w postępowaniu przed organami rentowymi i możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach również w oparciu o inne dowody niż w zaświadczeniach z zakładów pracy (uchwały Sądu Najwyższego z 21.09.1984r. III UZP 6/84 LEX nr 14625, z dnia 27.05.1985r. II UZP 5/85 LEX nr 1463 i wyrok Sądu Najwyższego z 8.04.1999r. II UKM 619/98 OSNP 2000/11/439).

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o świadectwa pracy i świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach znajdujące się w aktach o emeryturę i aktach o ustalenie kapitału początkowego, książkę spawacza, akta osobowe wnioskodawcy, zeznania świadków: S. J. i R. K. oraz zeznania wnioskodawcy.

(...) S.A. N. w świadectwach wykonywania pracy w szczególnych warunkach stwierdziły, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę wybierania, oczyszczania i wykańczania na stanowisku operatora maszyn do obróbki wiórowej, odlewów żeliwnych-frezera wymienionym w dziale III poz. 23 pkt 3 wykazu A do zarządzenia nr 3 Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MHiPM nr 1-3, poz. 1). Zakłady te do okresu pracy wnioskodawcy, który trwał od (...) wliczyły okres odbywania zasadniczej służby wojskowej (...) (1 rok, 11 miesięcy i 3 dni). Czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z 21.11.1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220 w brzmieniu obowiązującym do 31.12.1974r.) zalicza się na warunkach wynikających z tego przepisu do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym – art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy emerytalnej (uchwała Sądu Najwyższego z 16.10.2013r. II UZP 6/13 Biuletyn SN 2013/10/24). Takie samo stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z 4.12.2013r. (II UK 217/13 LEX nr 1408683).

Wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach przed rozpoczęciem zasadniczej służby wojskowej, a po jej odbyciu w terminie zgłosił powrót do tego samego zakładu pracy, do tej samej pracy. Czas zasadniczej służby wojskowej zalicza się więc wnioskodawcy do okresu pracy w szczególnych warunkach, który to okres wynosi 13 lat, 2 miesiące i 5 dni (przyjęty przez organ rentowy 11 lat, 3 miesiące i 2 dni + 1 rok, 11 miesięcy i 3 dni).

Sąd w pełni podziela świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wystawione w dniu 30.01.2011r. przez (...) S.A. Z., co do pracy wnioskodawcy w charakterze spawacza wymienionego w wykazie A dziale XIV pkt 12 załącznika do w/w rozporządzenia i wykazie A dziale XIV poz. 12 pkt 1 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z 1.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów

Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę (Dz. Urz. MBiPMB nr 3 z 1983r., poz. 6).

Powyższe świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach (k. 29 tom II akt o emeryturę i k. 81 akt osobowych) ma pełne potwierdzenie w aktach osobowych wnioskodawcy i w pozostałym materiale dowodowym. Z akt osobowych wynika, że wnioskodawca od dnia 15.09.1975r. do dnia 31.03.1977r. pracował jako ślusarz. Potwierdził to sam wnioskodawca swoimi zeznaniami.

Sąd nie dał więc wiary odmiennym zeznaniom świadków S. J. i R. K. którzy stwierdzili, że wnioskodawca od początku zatrudnienia pracował na stanowisku ślusarza-spawacza.

Z angaży znajdujących się w aktach osobowych wnioskodawcy wynika, że w okresie od 1.04.1977r. do 30.09.1986r. wykonywał on pracę na stanowisku ślusarza-spawacza, a od 1.10.1986r. na stanowisku spawacza, a w okresie od 1.07.1989r. do 20.06.1992r. na stanowisku ślusarza.

Wnioskodawca po odbytych kursie uzyskał w dniu 31.03.1984r. książkę spawacza. Świadkowie S. J. i R. K. oraz wnioskodawca zgodnie zeznali, że wnioskodawca pracował na stanowisku ślusarza-spawacza, wykonywał prace ślusarskie przeznaczając na nie 90 % czasu pracy, a na prace spawalnicze przeznaczał 10 % czasu pracy.

Taki podział czasu pracy podał w swoich zeznaniach świadek R. K., który był brygadzystą, a Sąd podziela jego zeznania nie przyjmując za wiarygodne odmiennych zeznań świadka S. J. i wnioskodawcy, którzy wskazali 80 % czasu pracy na prace ślusarskie i 20 % czasu pracy na prace spawalnicze. Żaden ze świadków ani wnioskodawca nie byli w stanie podać w swoich zeznaniach nawet w przybliżeniu daty rozpoczęcia pracy przez wnioskodawcę na stanowisku spawacza. Świadkowie S. J. i R. K. zeznali, że po zdobyciu uprawnień spawalniczych wnioskodawca pracował jako spawacz przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Wnioskodawca zeznał, że jako spawacz został zatrudniony po kursie spawania, ale nie wie od kiedy, a z angażu wynika, że od 1.10.1986r., kiedy pozbawiono go dodatku brygadzistowskiego brygady ślusarskiej. Do tego okresu znajdują się angaże ze wskazaniem stanowiska wnioskodawcy ślusarz-spawacz. Dlatego też jako datę rozpoczęcia pracy przez wnioskodawcę w charakterze spawacza należy przyjąć datę 1.10.1986r.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadków S. J. i R. K. oraz wnioskodawcy, że od dnia rozpoczęcia pracy w charakterze spawacza wnioskodawca wykonywał ją nieprzerwanie aż do ustania stosunku pracy, gdyż po powrocie z budowy eksportowej z dniem(...) został zatrudniony w charakterze ślusarza-brygadzisty i wykonywał tę pracę do dnia (...) Otrzymał w tym zakresie szereg angaży, dodatek brygadzisty, a na każdym z tych dokumentów wskazywano stanowisko ślusarz jako stanowisko zajmowane przez wnioskodawcę (k. 47-63, 67, 68 akt osobowych).

Wyżej wskazani świadkowie nie mają żadnych wiadomości w zakresie wyjazdów wnioskodawcy na budowy eksportowe, stanowiska i warunków zatrudnienia wnioskodawcy po powrocie do kraju.

Książka spawacza nie zastępuje świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach – umów o pracę, angaży i przeseregowań znajdujących się w aktach osobowych, a jej wpisy są dokonywane przez ośrodek szkolenia spawaczy a nie przez zakład pracy w oparciu o dokumentację pracowniczą.

Praca wnioskodawcy w charakterze ślusarza oraz ślusarza-spawacza nie jest ujęta w dziale V wykazu A załącznika do w/w rozporządzenia i w dziale V wykazu A załącznika nr 1 do w/w zarządzenia nr 9. Wykonywanie prac spawacza w zakresie 10 % czasu pracy nie uzasadnia prawa do świadczeń na podstawie § 2 ust. 1 w/w rozporządzenia. Wnioskodawca nie spełnia więc warunku z § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

Brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania i dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc, należało je oddalić.